

ЗВІТ

за результатами моніторингового візиту до місця тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб на базі гуртожитку Державного навчального закладу «Подільський центр професійно-технічної освіти»

30 жовтня 2023 року

с. Зіньківці

Мета моніторингового візиту: відповідно до вимог статті 13 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» здійснено моніторинг додержання прав внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО) на належні умови проживання у місці тимчасового проживання (далі – МТП/ заклад).

Склад моніторингової групи:

Шаповалов Олег Олександрович – регіональний координатор взаємодії з громадськістю Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в Хмельницькій області.

Моніторинговий візит проводився у присутності:

посадової особи балансоутримувача/власника:

Лаута Олена Юріївна – чергова по гуртожитку.

Уповноважена рішенням власника (балансоутримувача) особа, яка забезпечує обслуговування та функціонування матеріально-технічної бази та інфраструктури місця тимчасового проживання, виконує обов'язки у сфері цивільного захисту:

Лаута Олена Юріївна – чергова по гуртожитку.

Керівник закладу: т.в.о. директора Савчук Вадим Анатолійович.

Назва об'єкта моніторингу, адреса, форма власності, керівництво установи, інша інформація:

Повна назва об'єкта моніторингу: Державний навчальний заклад «Подільський центр професійно-технічної освіти».

Повна адреса об'єкта моніторингу: вул. Підзамецька, 26, с. Зіньківці, Кам'янець-Подільський район, Хмельницька область.

Форма власності: державна.

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України.

Балансоутримувач/власник: Державний навчальний заклад «Подільський центр професійно-технічної освіти».

Директор: т.в.о. директора Савчук Вадим Анатолійович.

Внесення об'єкту до переліку МТП, що формується Мінреінтеграції, на момент здійснення моніторингового візиту не ініційовано.

Попередній моніторинговий візит не здійснювався.

Розташування

МТП розміщено на 4-х поверхах 4-поверхової будівлі учнівського гуртожитку.

Заклад розташовано у незручному в плані логістики місці. Незважаючи на близькість до 100-тисячного адміністративного центру громади (м. Кам'янець-Подільський) ВПО мають ускладнений доступ до об'єктів соціальної інфраструктури.

Через близькість до адміністративного центру (1,5 км), інфраструктура в селі не розвивається, маршрутка ходить 2 рази на день, та й то не кожного дня. Натомість через перетнуту місцевість пішки дістатися до об'єктів інфраструктури літнім людям та матерям з маленькими дітьми практично не реально.

Зупинка громадського транспорту та магазин знаходяться на відстані 1,5 км, амбулаторія загальної практики сімейної медицини – 2,5 км, школа – 2 км, аптека – 4 км. Лише дитячий садочок знаходиться поруч.

Наповненість

Будівля місця тимчасового проживання розміщує лише внутрішньо переміщених осіб. Приміщення загального користування МТП та облаштовані ліжко-місцями для внутрішньо переміщених осіб, відокремлені від інших приміщень будівлі.

МТП розраховано на 220 місць, на момент візиту у закладі мешкає 166 ВПО: 39 чоловіків, 129 жінок, 52 дітей (19 хлопчиків та 33 дівчинки).

Серед ВПО 36 осіб літнього/пенсійного віку. 10 осіб з інвалідністю, 2 особи з категорії маломобільних груп населення.

Облік мешканців МТП ведеться відповідно до Додатку 4 до Порядку функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб.

Функціонування закладу забезпечує 4 працівника МТП.

Вартість проживання, договір на проживання та правила проживання

Проживання для ВПО здійснюється на безоплатній основі. Видатки на комунальні послуги з ВПО стягуються у розмірі біля 200 грн на місяць.

Закладу видатки на комунальні послуги не компенсуються, згідно Постанови КМУ від 11.03.2022 р. № 261 «Про затвердження Порядку та умов надання компенсації місцевим бюджетам на оплату комунальних послуг, що надаються під час розміщення тимчасово переміщених осіб, у період воєнного стану».

В МТП укладенні типові договори, включаючи типові Правила проживання внутрішньо переміщених осіб у місцях тимчасового проживання, між керівником та мешканцями місця тимчасового проживання.

Інженерні системи (тепло-, водо-, електро- постачання, вентиляція)

Будівля місця тимчасового проживання облаштована функціонуючими інженерними системами, до яких належать системи електропостачання, опалення, вентиляції, водопостачання та водовідведення.

У разі перебоїв у функціонуванні інженерних систем вживаються заходи для поновлення їх роботи та забезпечення альтернативних рішень.

У закладі наявне власне електричне опалення.

Водозабезпечення: холодна та питна вода подаються централізовано. Гаряча вода забезпечується бойлерами.

Електропостачання централізоване, безперебійне (не враховуючи планові і аварійні відключення). В закладі наявні альтернативні джерела енергії – промисловий генератор.

В місці тимчасового проживання наявна функціонуюча система управління відходами. Сміттєві баки доступні в радіусі 50 метрів від житлової зони.

Харчування

Мешканці готують їжу самостійно. Купують продукти харчування своїм коштом. Мешканці відвідують адміністративний центр громади, де отримують від благодійних фондів і гуманітарних організацій продуктові набори.

На кожному поверсі місця тимчасового проживання облаштовано 2 окремих кухонних приміщення для приготування та прийому їжі, а також зберігання продуктів, які обладнані відповідним майном, що є доступними для всіх мешканців місця тимчасового проживання, а саме:

2 духовими шафами, 2 стаціонарними сенсорними плитами для приготування їжі на 4 конфорки кожна, 1 мікрохвильовою піччю, 1 електрочайником, 3 холодильниками, 1-2 бойлером, витяжкою. Електрочайник наявний в кожній кімнаті.

В кухні наявні рукомийники, столи для приготування і прийому їжі, шафи та кухонний інвентар.

Санітарія та гігієна

Місце тимчасового проживання облаштоване санітарно-гігієнічними приміщеннями, достатніми для задоволення потреб осіб, які проживають в місцях тимчасового проживання (із розрахунку щонайменше один душ/одна ванна на 12 осіб та один туалет на 10 осіб).

На кожному поверсі наявні 14 секцій кожна з душовою кімнатою на 1 душову кабінку, 1 рукомийником та 1 бойлером, 1 вбиральнею по 1 санвузлу кожна. Санітарно-гігієнічні кімнати не розподілені за ознакою статті, але мають засувки/замки.

У закладі облаштовано щонайменше один душ, обладнаний для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення.

На момент моніторингу в МТП працює 2 пральні машини та 2 сушильні на кожному поверсі, що відповідає мінімальним вимогам (наявність 2-х пральних та 1 сушильної машини на 20 осіб). Також в МТП визначено місце для сушки речей.

Температура в приміщеннях місць тимчасового проживання підтримується відповідно до сезону (але в межах 18-25°C).

Мешканці встановили графік чергування і своїми силами забезпечують прибирання та підтримку чистоти.

Противожежна безпека, укриття

У МТП на момент моніторингу наявний план евакуації та вогнегасники.

Місце тимчасового проживання облаштоване найпростішим укриттям у вигляді підвального приміщення.

Місткість укриття 100 осіб, що не відповідає кількості ліжко-місць у місці тимчасового проживання з урахуванням працівників.

Умови перебування, оснащення: наявні вогнегасник, стільці, лавки, ліжка, запасний вихід.

Укриття не доступне для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення – відсутній пандус.

Безбар'єрність

В закладі наявний пандус та частково наявне інше додаткове обладнання для осіб з інвалідністю.

Місце тимчасового проживання облаштоване засобами безперешкодного доступу для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до приміщень місця

тимчасового проживання, включаючи місця загального користування та приміщення, у яких облаштовані ліжко-місця.

У місці тимчасового проживання облаштовано щонайменше один душ, обладнаний для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення.

Умови в кімнатах

Ліжко-місця облаштовані, в окремих приміщеннях блочного типу. На кожному поверсі є 14 блоків. В кожному блоці знаходяться секції кімнат з ліжко-місцями, душою, туалет і коридор. На кожному поверсі наявні 7 1-кімнатних, 5 2-кімнатних та 2 3-кімнатних секції. ВПО проживають в кімнатах в кількості до 4 осіб.

Особи, пов'язані між собою спільним побутом, сімейними (родинними) відносинами проживають в окремих кімнатах.

Особи, які не пов'язані між собою спільним побутом або сімейними (родинними) відносинами (одинаки), розміщені в окремих від сімейних осіб кімнатах. Не допускається розміщення в одній кімнаті осіб різної статі.

Вхід до приміщень, у яких облаштовано ліжко-місця, обладнаний замками/засувками на вхідних дверях.

В кожному приміщенні облаштовано не більше чотирьох ліжко-місць, що відповідає мінімальним вимогам.

Площа, виділена для одного ліжко-місця, використовується для облаштування спального місця, зберігання особистих речей та становить не менше 6 кв. м.

Мешканцям надані в користування предмети для облаштування ліжко-місць, зокрема ліжко, постільні речі (матрац, подушки, ковдри, постільна білизна тощо).

Наявні меблі, в тому числі, для зберігання особистих речей (імпрізована шафа, комод, стіл, стілець/табурет тощо). Перелік майна (обладнання, устаткування, меблів, приладів, інвентарю), що передається, визначається договором (опис майна).

В окремих кімнатах з'являється волога на вікнах та наявна цвіль.

Дозвілля

В МТП облаштовані місця для дозвілля, з урахуванням потреб мешканців місць тимчасового проживання, включаючи місце для проведення зборів, організації дозвілля, а також надання соціальних, адміністративних та публічних (електронних публічних) послуг.

Для цих цілей адміністрацією закладу визначені холи на кожному поверсі та одне адміністративне приміщення, яке використовується за відповідним функціональним призначенням відповідно до графіка, встановленого керівником МТП.

Доступ до інформації та послуги

У приміщенні місця тимчасового проживання наявний інформаційний стенд із зазначенням актуальної для мешканців інформації.

В МТП встановлено механізм зворотного зв'язку з мешканцями (створено чат-групу у мобільних додатках) та відбувається всебічне інформування мешканців щодо їхніх прав, можливостей, аварійних і надзвичайних ситуацій тощо.

В МТП визначено порядок звернень і порядок розгляду звернень.

Мешканцям закладу надаються послуги, в тому числі міжнародними організаціями, зокрема:

Адміністрація закладу: інформаційно-консультаційна допомога, оформлення документів;

Кам'янець-Подільська РВА – продуктові набори;

Хмельницький осередок Благодійного фонду «РОКАДА» (за сприяння УВКБ ООН): подушки, електрочайники, москітні сітки, транспортні послуги;

Представництво ЮНІСЕФ в Україні: проведення культурно-масових заходів з дітьми, канцтовари, іграшки, солодощі;

Міжнародна організація з міграції МОМ: побутова хімія;

Благодійна організація «Благодійний фонд «Карітас-Хмельницький УГКЦ» Української Греко-Католицької Церкви: продукти харчування;

Хмельницька обласна організація Товариства Червоного Хреста України: 1 раз на тиждень огляд лікарями та медикаменти;

Благодійна організація «Благодійний фонд «Право на захист»: юридичні консультації;

Швейцарсько-український гуманітарний фонд MEDAIR: утеплення будівлі;

Громадська організація «КримSOS»: стоматологічні послуги, обстеження;

Громадська організація «Металаб»: реконструкція гуртожитку, ремонт, ліжка, розселення.

ВПО мають довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи та отримують допомогу на проживання.

Не всі мешканці МТП підписали декларації з місцевими лікарями, натомість всі мають доступ до медичних послуг.

Освіта

Діти ВПО навчаються у місцевих навчальних закладах та 10 дітей навчається онлайн за попереднім місцем проживання.

Для потреби дистанційного навчання у МТП наявний платний інтернет.

В закладі відсутні окремі приміщення для самопідготовки та дистанційного навчання.

Працевлаштування

На сьогодні працевлаштовано 10 мешканців МТП. Представники Державної служби зайнятості проводять інформаційно-консультаційну роботу з ВПО.

Анонімні інтерв'ю під час візиту проведено з 5 особами.

Мешканцям було надано роз'яснення і консультації щодо правових питань, поінформовано щодо роботи Консультаційного центру в м. Хмельницькому та порядку звернення до Уповноваженого з прав людини. Також з просвітницькою метою в місці загального доступу було розміщено відповідні інформаційні матеріали.

Під час особистого спілкування з мешканцями МТП з числа ВПО, скарг, звернень чи пропозицій до Уповноваженого щодо порушення прав громадян не надходило.

В той же час мешканцями було порушено наступні питання:

Проблема з громадським транспортом, щоб діставатися до об'єктів інфраструктури, до місця роботи і з роботи до МТП та волога і пліснява в окремих кімнатах.

Загальні потреби МТП:

Потреби, які озвучені представником адміністрації:

- транспортне сполучення;
- подушки, простирадла, рушники.

Потреби, які озвучені мешканцями МТП:

- транспортне сполучення;
- волога і пліснява в окремих кімнатах.

Довідково: під час моніторингового візиту в МТП проводилися утеплювальні роботи, що має убезпечити в подальшому появу вологи і плісняви.

Рекомендації за результатами моніторингового візиту:

- забезпечити безбар'єрне пересування осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення приміщеннями МТП, а також безбар'єрний доступ та користування об'єктами санітарії та гігієни, або їх розумне пристосування;
- опрацювати, спільно з міжнародними та національними організаціями, питання щодо забезпечення МТП подушками, простирадлами та рушниками;
- вжити заходів щодо залучення компенсації за спожиті комунальні послуги, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 11 березня 2022 р. № 261 «Про затвердження Порядку та умов надання компенсації за спожиті комунальні послуги під час розміщення внутрішньо переміщених осіб у будівлях (приміщеннях) об'єктів державної, комунальної та приватної власності у період воєнного стану»;
- опрацювати з керівництвом МТП питання щодо видалення плісняви;
- ініціювати внесення МТП до переліку місць тимчасового проживання області;
- вжити заходів для приведення умов проживання в МТП у відповідність з мінімальними вимогами, визначеними пунктом 8 постановою Кабінету Міністрів України від 1 вересня 2023 р. № 930 «Деякі питання функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб» в частині:
 - обладнання приміщення місця тимчасового проживання інфраструктурою (пандуси, поручні тощо), що забезпечує безбар'єрний доступ для маломобільних осіб до приміщень загального користування;
 - виведення та унеможливлення появи в приміщеннях місця тимчасового проживання цвілі та/або грибка;
 - наявності у приміщеннях місця тимчасового проживання аптечки першої медичної допомоги;
 - наявності укриття відповідно до кількості ліжко-місць та з урахуванням працівників, оснащене вогнегасником, відокремленим від інших приміщень стаціонарним с/вузлом або біотуалетом, запасами питної води, проточною водою, стільцями/лавками, відокремленим медичним пунктом, запасним виходом, примусовою вентиляцією та пандусом. Або використання іншого укриття, що знаходиться на відстані до 500 метрів від МТП.

**Регіональний координатор
взаємодії з громадськістю
Уповноваженого Верховної
Ради України з прав людини
в Хмельницькій області**

Олег ШАПОВАЛОВ